

Domov důchodců Ústí nad Orlicí
Cihlářská 761, 562 01 Ústí nad Orlicí

MĚSÍČNÍK

DOMOVA DŮCHODCŮ
Ústí nad Orlicí

7., 8. ČÍSLO/ LÉTO 2025
PO PŘEČTENÍ, PROSÍM, PŘEDEJTE DALŠÍMU
OBYVATELI!

MILÉ ČTENÁŘKY, MILÍ ČTENÁŘI,

Půl roku je za námi a máme tu letní měsíce – červenec a srpen. Školákům začaly zasloužené prázdniny, my se těšíme na dovolenou, ať už je to k moři za teplem a sluníčkem nebo třeba na hory. Červenec je měsíc lesních plodů a vyhrátých luk. Rostliny dozrávají a dávají plody, tráva schne a obilí žloutne, vůně dozrávání je ve vzduchu. Na Prokopa promokne kdekterá kopa (4. 7.). Srpen je měsíc končících prázdnin a zralého obilí. V lese kvete vřes, kromě malin a borůvek dozrávají ostružiny. Odlétá rorýs, kukačka, žluva, čápi. O svatém Augustinu léto opouští krajinu (28. 8.).

V tomto dvojčísle se také nezapomene ohlédnout za měsícem červnem. Dále si můžete přečíst o kouzelném vlčím máku.

Připomeneme si výročí Staročeské oustecké pouti a nahlédneme do Roškotova divadla.

Krásné léto a sluníčkové dny Vám přejí

Dana Matoušková a Eva Plívová – Vaše sociální pracovnice

CO NÁS ČEKÁ V ČERVNU

Ve středu 9. 7. od 9.30 hod. – ZÁZRAK ŽIVOTA:

RECITÁL nejen o zvířátkách - Dopolední recitál v podání paní Dany Štěpánové. V případě příznivého počasí se sejdem venku u fontány. Když nám počasí nebude přát, sejdem se v jídelně v 1. patře budovy B.

v úterý 15. 7. 2025 od 13.30 hod. – MUZIKOTERAPIE

- Oblíbené lidové písničky si notujeme s oblíbenou Věrkou 😊
Přijďte se přidat. Místo konání bude upřesněno v úterý podle počasí.

SOPOTNICKÁ DECHOVKA – termín a místo bude upřesněno.

v úterý 12. 8. 2025 od 9.30 hod. venku u fontány

STAROPRAŽSKÝ KABARET – „Točte se pardálové“. Komponovaný hudebně-dramatický pořad v kostýmech s jevištní dekorací. Dva účinkující. Humorné povídání o staré Praze a staropražských lokálech. Pořad je doplněn mnoha písničkami.

ve středu 20. 8. 2025 od 9.30 hod. venku u fontány

MOŽNÁ PŘÍJDE I KOUZELNÍK – svým vystoupením nás potěší a úsměvy na tváři vykouzlí pan Josef Wald.

**V týdnu od 4. 8. do 15. 8. 2025 bude ordinace
MUDr. Langové UZAVŘENA.**

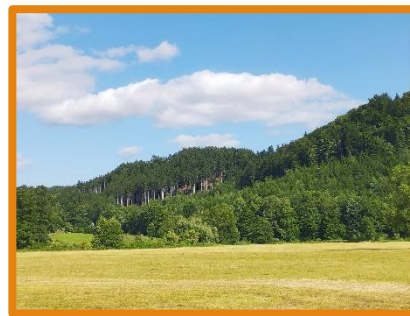
**Každou sobotu probíhá od 14 hod. MŠE SVATÁ
v tělocvičně ve 4. patře.**

**BĚHEM LÉTA BUDOU VŠECHNY
SPOLEČNÉ PROGRAMY REHABILITACE
ZRUŠENY.**

PRANOSTIKY NA LÉTO

Červenec

- Když dne ubývá, horka přibývá.
- Červenec horký, pěkné jsou vdolky.
- Červenec žne žita, višně k tomu vítá.
- V červenci déšť a slunečná pohoda – hojná bude v příštím roce úroda.
- Co červenec neuvaří - srpen nedopeče.
- Co červenec neupeče, to již srpnu neuteče.
- Co červenec neupeče, to již v září nedopeče.

- Slunce teče - déšť poteče.
- Na mokrý červenec následuje bouře a krupobití.
- Jaký červenec, takový leden.
- Když červenec pěkně hřeje, o Vánocích se zima zaskvěje.

Srpen

- I když ze strnišť občas fučí, horko nás přece jen mučí.
- V srpnu když půlnoční vítr věje, bez deště slunéčko hřeje.
- Když je v srpnu ráno hodně rosy, mají z toho radost vosy.
- Rosí-li v srpnu silně tráva, pěkné povětrí se očekává.
- Moc hub srpnových - moc vánic sněhových.
- Jsou-li v srpnu hory kalný, budou v zimě mrazy valný.
- Když srpen z počátku hřeje, ledový vítr v zimě dlouho věje.
- Do svatého Vavřince nechval pšenice.
- Přinese-li déšť svatá Helena,
bývá otava dlouho zelená.
- Od svatého Bartoloměje
slunce již tolik nehřeje.
- Jaké je teplo o Augustinu, tak
bude studeno na Kateřinu.

KLAVÍRNÍ KONCERTY V NAŠEM DOMOVĚ

Po léta nás jimi se svými žáky provází paní učitelka hry na klavír – Kamila Řezáčová, roz. Šejnohová. Působí v ústecké ZUŠ Jaroslava Kociana, která nese jméno našeho slavného rodáka, houslového virtuosa. Na jeho počest se pořádá každoročně Mezinárodní houslová soutěž. Je samozřejmé, že na klavír uměl hrát také a klavírní křídlo bylo vybavením jeho bytu. Ke vzpomínkám se ještě vrátím.

Paní učitelka nám připravuje zajímavé koncerty podle možnosti a dispozic žáků, odpovídajících jejich věku a dovednostem. Tentokrát sestavila vystoupení z těch starších 11-16 let, kteří hrají už náročnější skladby. Ráda Vám je popíši, jsou mezi Vámi jistě i Ti, kteří mají hudební vzdělání, a bude je to zajímat.

V první části programu vystoupila Adélka Fišerová se skladbou Johanna Sebastiana Bacha: Dvojhlasá invence a moll a Carillon od B. Martinů. Tuto skladbu zahrála skvěle, bylo potěšení jí naslouchat. Na celostátní soutěžní přehlídce „Mladí a Bohuslav Martinů“ v Poličce vybojovala ve velké konkurenci medailové ocenění – zlaté pásmo ... Také další žáci si přinášejí během školního roku z různých akcí ocenění.

Dále nám zahrál Radek Coufal – Edvard Grieg: V síni krále hor. Anička Heulero­vá – Ludwig van Beethoven: Sonatina G dur 1. věta. Tonička Francová – B. Martinů: Pierotovo zastaveníčko. Poslední skladbu první části zahrály ve společném rytmu Anička Heulero­vá a Klára Divišová – B. Flies/Wolfgang Amadeus Mozart: Ukolébavka.

Všechny skladby byly náročné a velice pěkně zahrané, odměněné naším velkým potleskem. Byl to pro nás mimořádně krásný zážitek a následoval další: Možnost společného zpívání za klavírního doprovodu Adélky Fišerové. Paní učitelka zařadila písničky, kde předpokládala, že je budeme znát. Moc rádi jsme se přidali. Byly to Černé oči a Červený šáteček. Příjemným doplňkem koncertu byly melodie z filmů. Pavlínka Svatá nám zahrála Hon na Popelku od Karla Svobody z pohádky Tři oříšky pro Popelku. Dobře je slyšet dotek koňských kopyt. Klárka Divišová uvedla průvodní skladbu z animované pohádky Eltona Johna: Lví král. Jeník Hruška předvedl All my loving od The Beatles. Tonička Francová a Adélka Fišerová zahrály čtyřručně Beskydský tanec od Petra Bazaly. Kdo Beskydy zná, ve skladbě je jistě vnímal, procitl a představoval si zmítání i zurčení horských potůčků.

V závěru jsme si všichni zazpívali lidové písničky: Vyletěla holubička a Okolo Frýdku ... Na klavír nás opět doprovázela Adélka Fišerová.

Vděčně Vám všem děkujeme. Paní učitelce i žákům přejeme příjemné prožití prázdninových dnů a těšíme se opět na shledanou.

Hudba je velkým, nenahraditelným, obohacujícím darem pro nás všechny.

Za obyvatele Domova

Marie Sikorová

„Dodatek“ - Vzpomínky

Když jsem začala psát o Vašem koncertu v Domově důchodců, napadlo mne, že by děti mohly zajímat moje vzpomínky z útlého dětství na mistra Jaroslava Kociana.

Byla jsem na návštěvě s rodinou v jeho vile na Hutvaldě, kterou si nechal postavit, aby mohl jezdit do svého milovaného domova – Ústí nad Orlicí a okolí se svou ženou Mílou. Býval zde na delší období, měl tu hodně příbuzných, s těmi se rád stýkal, v rodinách bývaly tehdy krásné vztahy. Po příchodu mi prohlédl ručičky a řekl, že mám dlouhé prsty a mohla by ze mne být klavíristka. Ale nebyla. Ve vitríně měli malé housličky, ve vel. asi 12 cm, byla to památka z cest. Hodně mě zaujaly a ptala jsem se, zda je možné na ně hrát? Trochu je vyladil a k překvapení všech na ně zahrál „Holka modrooká.“ Více si už nepamatuji, jen že ve výklenku místnosti stál klavír - křídlo. Na památku jsem dostala podepsanou mistrovu fotografii, rodiče ji dali zarámovat a ještě jsem ji stačila předat pravnučce, když začala hrát na housle. Měla

skvělou paní učitelku, šlo jí to, ale přestala hrát proto, že její starší sestřička nechala klavíru. Dodnes mi to není lhostejné. Jejich maminka hrála na flétnu do 18 let. Pravnučky se ale věnovaly v hudební škole jiným činnostem. Moje tři děti na klavír hrály a dodnes si rády něco zopakují.

Nejvíce se klavírní hře věnovala má mladší sestra, nepotřebovala k tomu ani dlouhé prstíky, jen dobrý sluch, píli, pevnou vůli a vytrvalost. Mně rodiče zaměřili více na kreslení a ruční práce. Přece jen mi bylo líto, že sestra je mladší a už tak pěkně hraje a teď se s Vámi podělím, pro co jsem se rozhodla.

Doma jsme měli vídeňské, rodinné klavírní křídlo. Umístěné bylo v prodloužené místnosti pod terasou, a tak jsem se domnívala, že to nebude v domě slyšet, když začnu cvičit. To víte, že bylo. Noty jsem trochu znala, od základní školy jsem zpívala ve sborech. Vzala jsem si zpěvník, noty napsala tužkou na klávesy a dobrá vůle byla. Začínala jsem stupnicemi, jak jsem viděla u sestry, cvičila prsty a zkoušela ty nejjednodušší písničky. Daleko jsem se nedostala. Pec nám spadla, Prší, prší, Skákal pes apod.

Tak můžete být šťastní, že máte tak hodnou a milou paní učitelku. Pamatuji ji ve Vašem věku, její maminka vyučovala na hudební škole zpěv a své dvě dcerky často vodila s sebou. Každou po jedné straně. Jistě jí působily velkou radost.

Vrátím se ke své sestře. V hudební škole byla do 18 let a později jí zůstala věrná jako externí učitelka při zaměstnání. K výuce ji povolal tehdejší pan ředitel Josef Kněžek. Ráda si zahraje dodnes. Zmíním se ještě o další vzácné osobnosti, ústeckém rodákovi Bohuši Heranovi, na jehož počest se pořádá Heranova violoncellová soutěž, rovněž s mezinárodní účastí. Také s ním jsem se setkala a osobně hovořila, to jsem byla již dospělá a seznámila mě s ním sousedka, byl jejím bratrancem. Přečetla jsem si o něm životopisnou knihu, bývala k dostání v pokladně muzea. K hudbě ho vedla maminka, byla výbornou klavíristkou.

Měl ještě sestru. Oba měli výrazné výtvarné nadání. V životopise jsou i ukázky jeho tvorby. Sestra se nakonec věnovala výtvarnému umění po celý život.

Od mala jsem chodila na koncerty, byla členka kruhu přátel hudby, který vedla paní profesorka z Gymnázia – Olga Pragrová. Řídila i dívčí pěvecký sbor. Lety se mi horšila chůze, nedošla jsem už do divadla, ale zůstávala jsem věrná koncertům v hudební škole a přehrávkám na jednotlivé nástroje. Dnes jsem na vozíku, ale to neznamena, že bych si v televizi nevyslechla zahajovací koncert Smetanovy Litomyšle. Hudbou se nechám provázet do konce svého života, je to má láska a radost

Děkujeme za péči a pomoc při všech akcích, přejeme Vám radostné prožití dovolených a setkání s Vašimi nejbližšími.

M.S.

STAROČESKÁ POUŤ

V Ústí nad Orlicí se v srpnu 2025 uskuteční 100. ročník Staročeské pouti. Tato tradiční pout' bude probíhat od 15. do 17. srpna v parku Kociánka a v prostoru Hernychovy vily, kde budou k vidění ukázky řemesel a hračky pro děti.

Staročeská pout' je významnou událostí pro město Ústí nad Orlicí a oslava jejího 100. výročí bude jistě velkou událostí. V rámci oslav bude vydán i speciální kalendář, který si můžete zakoupit v Turistickém informačním centru v budově radnice.

Staročeská pout' v Ústí nad Orlicí má dlouhou tradici a je neodmyslitelně spjata s městem. V minulosti se pout' konala na různých místech, včetně náměstí, ale v posledních letech se odehrává v prostoru parku Kociánka a na zahradě Hernychovy vily. Tradiční součástí jsou pout'ové atrakce pro děti i dospělé, stánky s občerstvením a pout'ovým zbožím, a také ukázky řemesel. V minulosti se pout' stala i místem pro kulturní akce, například pro plavbu ledoborce Krasin po ulicích města.

Město chystá oslavy 100. výročí, které se budou konat v rámci srpnové pouti. Očekává se rozšířený program, který by měl lépe představit historii a tradice pouti.

Pro návštěvníky budou připraveny atrakce, stánky s občerstvením a další doprovodný program.

ROŠKOTOVO DIVADLO V ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Divadlo bylo postaveno v letech 1935–1936 podle návrhu významného českého architekta Kamila Roškota ve funkcionalistickém stylu. Divadlo se nachází na adrese Husova 1062. Budova divadla je národní kulturní památkou.

Jeden z nejinvenčnějších českých architektů Kamil Roškot, který je v Evropě nazýván „českým Le Corbusierem“, proslul svými velkorysími projekty monumentálních budov, divadel, výstavních pavilonů, vodních děl i hrobek. Geniálním dílem je divadelní budova v Ústí nad Orlicí. Nevelká stavba, sestavená z elementárních geometrických těles, vyniká dokonalými proporcemi a důmyslně vyřešeným provozem. Klínovitý kubus hlediště zakončuje převýšená hmota provaziště na podkovovitém půdorysu. Do této hmoty proniká hranolovitá nižší hmota zázemí divadla s horizontálními pásy lodží po stranách. Hlavní vstup do objektu, zakomponovaného do mírně svažitého terénu, je zapuštěn v nice konvexní fasády. Základní princip řešení si Roškot vyzkoušel už dříve na studiích první varianty divadla Imperial pro průmyslový komplex Škodových závodů v Teheránu z roku 1933. V Ústí nad Orlicí se mu pak podařilo navrhnout stavbu sice nevelkou, přesto s monumentálním účinem. Stavba je zmiňována

v odborné literatuře a byla nominována v soutěži „Deset století architektury“ v kategorii stavba 20. století.

Historie vzniku divadla

Také v Ústí nad Orlicí se vedle tradičního zpěvu a hudby začalo kolem roku 1836 hrát divadlo. Začátky mělo hodně skromné. Hrál se v domě lékárníka Jana Andrese, v Dolní hospodě, na novém jevišti hotelu Friml a postupně zrállo přání hrát jednou ve vlastní divadelní budově. Na uskutečnění této vize začali ochotničtí nadšenci systematicky pracovat.

V roce 1896 založili ochotnický spolek Vicena, který v červnu 1919 inicioval vznik Družstva pro postavení divadelní budovy. Jeho prvořadým úkolem bylo shromažďování finančních prostředků. O deset let později, poté, co byl vybrán pozemek u budovy soudu, který družstvo dostalo darem, začala jednání o vypsání soutěže na plány divadelní budovy. V této záležitosti byl požádán o spolupráci prof. Josef Cibulka, významný historik umění, vědec evropského formátu a navíc, ústecký rodák. Právě on doporučil vypsát soutěž mezi místním stavitelem Jaroslavem Radechovským a pražským architektem Kamilem Roškotem. Proč padlo jméno právě tohoto člověka? Cibulka často působil na Pražském hradě, kde se setkal při úpravě hrobky českých králů v kryptě katedrály sv. Víta právě s Kamilem Roškotem, žákem profesora Jana Kotěry. I přes jednoznačné vyjádření odborné poroty (architekti Josef Gočár, Antonín Ausobský a teoretik

Zdeněk Wirth) ve prospěch návrhu pražského architekta následovala ještě řada složitých jednání. Nakonec Roškotův návrh přepracovaný po dlouhých diskusích družstvo 4. listopadu 1934 schválilo. Základní kámen byl položen 5. července 1935 a slavnostní otevření divadla pak proběhlo 26. září 1936. Stalo se tak v rámci oslav 100. výročí ochotnického divadla v Ústí nad Orlicí a 40. výročí založení divadelního spolku Vicena. Součástí oslav bylo uvedení opery *Tajemství* od Bedřicha Smetany.

REKONSTRUKCE NA PŘELOMU 70. A 80. LET

První fáze rekonstrukce divadla proběhla v roce 1978 po zjištění, že divadlo nevyhovuje protipožárním předpisům. V první etapě v létě 1978 byla provedena kompletní rekonstrukce elektroinstalace a díky tomu mohly v přízemí nově vzniknout kabiny pro osvětlovací a zvukovou režii, v patře se rozšířila technická místnost. Byla vyměněna sedadla v hledišti. Dále byla instalována nová osvětlovací tělesa ve vestibulu, na schodištích a na zadní stěně balkonu, jejichž autorem je akademický sochař Alexius Appl, rodák z Ústí nad Orlicí. V přízemí u šaten byla umístěna plastika *Múzy* od akademického sochaře Michala Tomšeje. Při těchto změnách však nedošlo k žádným přestavbám nebo přístavbám, které by objekt zásadně narušily.

Další fáze probíhala od října 1981 do dubna 1982, kdy došlo ke kompletní modernizaci jeviště, od léta 1982 do září 1983 byly ještě opraveny vnější omítky a v roce 1984 střecha.

Úpravy okolí

V roce 1983, který byl Rokem českého divadla, probíhaly v Ústí nad Orlicí také oslavy 100. výročí narození houslového virtuóza Jaroslava Kociana. Při této příležitosti byla v parčíku před divadlem odhalena Kocianova busta, dílo akademického sochaře Václava Kyselky. Ve městě se každoročně pořádá Kocianova houslová soutěž.

Divadlo po roce 1989

Po roce 1989 převzalo péči o divadlo město Ústí nad Orlicí, pověřeným správcem je Klubcentrum. Od roku 1993 nese budova jméno svého projektanta – *Rošketovo divadlo*. I v novém století prochází výbava divadelní budovy modernizací – inovace se dočkala zvuková technika, podařilo se provést kompletní výměnu ovládacího pultu v osvětlovací kabině tak, aby odpovídal současné technické úrovni. V roce 2015 se návštěvníci dočkali nových pohodlných sedaček, vyměněna byla podlahová krytina a sál byl nově vymalován. Divadelní sál je rovněž využíván pro digitální 3D kino Máj.

V roce 1979 bylo Městské divadlo v Ústí nad Orlicí prohlášeno za kulturní památku Československé republiky a podle Nařízení

vlády 69/2017 má s účinností od 1. července 2017 status Národní kulturní památky.

Revitalizace parku u Roškotova divadla

Nový koncept parku, jehož autorem je architekt Vladimír Šolc, předpokládá jeho úzké sepětí s Roškotovým divadlem. Projekt neřeší pouze samotný park, ale důraz klade na obnovu celého prostranství, které bezprostředně navazuje na budovu divadla, národní kulturní památku. Park a jeho okolí se stane prostorem pro volnočasové aktivity, kulturní akce či pouhou relaxaci. Základní geometrická struktura návrhu vychází z budovy divadla, zachovává důležité směry pohybu přes park, avšak nevytváří klasickou strukturu cest, spíše plochy s různým charakterem, po kterých bude umožněn svobodný pohyb.

Změní se také prostor před vstupem do divadla, kde vznikne odpočinková terasa. Součástí projektu je amfiteátr se zastřešeným pódiem. Hlediště je vytvořené stupňovitým sezením, které zároveň umožňuje pozorovat celý park z nadhledu. Prostor parku doplní i další prvky, jako krytá pergola, vodní prvek nebo dětské hřiště přírodního charakteru. Na atraktivitě jistě přidá i kavárna Roškotova divadla, která bude s parkem propojena venkovní terasou. Vzhledem k očekávané větší koncentraci veřejnosti, zejména rodičů s dětmi, budou součástí parku také toalety umístěné v provozním objektu.

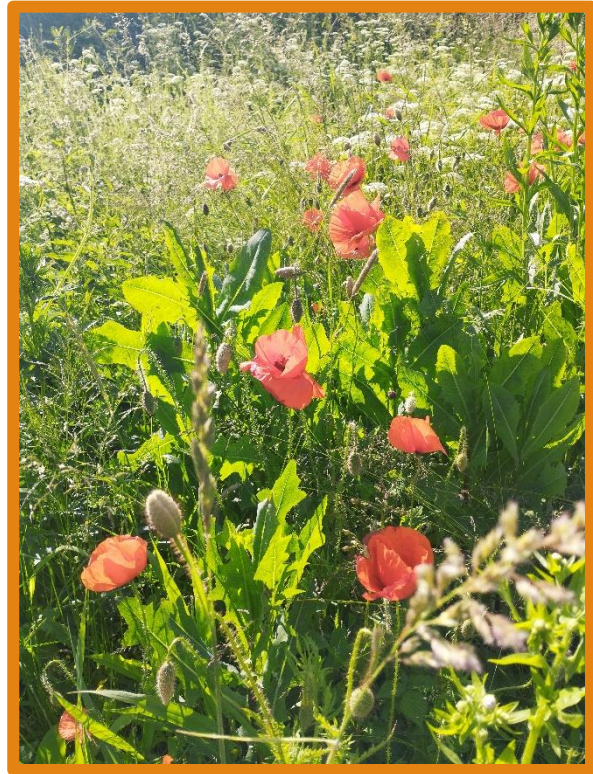
Sadové úpravy budou respektovat současné hodnoty parku, odstraněna bude pouze zeleň, která je ve špatném zdravotním stavu a neperspektivní. Nahradí ji nová výsadba. Pro dlouhodobou udržitelnost zeleně bude po celé ploše parku instalován automatický závlahový systém napojený na nově vrtanou studnu. Do parku se bude vstupovat ze tří směrů, z ulice Husova, Ježkova a Lukesova.

Předání parku do užívání nejenom ústecké veřejnosti je plánováno i s ohledem na konání tradiční pouti na první polovinu měsíce srpna.

VLČÍ MÁK

ÚVOD DO KVĚTOMLUVY

Květomluva, známá také jako **floriografie**, je fascinující tradice, která každému květu přisuzuje symbolický význam. Tato praxe byla obzvláště oblíbená v 19. století, kdy se pomocí květin vyjadřovaly city, které byly jinak společensky nevhodné vyslovit.

Vlčí mák (PAPAVER RHOEAS) je květina, která v sobě nese hlubokou symboliku, bohatou historii a význam nejen v květomluvě, ale i v léčitelství a duchovních souvislostech. Tato fascinující rostlina se díky své křehké kráse a zářivě červené barvě stala univerzálním symbolem, který zaujímá své místo nejen v přírodě, ale i v umění, literatuře a v srdcích lidí po celém světě.

BOTANICKÝ POPIS VLČÍHO MÁKU

Vlčí mák je jednoletá bylina, která dorůstá do výšky až 60 cm. Má jemné chlupaté stonky a čtyřčetné květy, které jsou většinou

červené s černým středem. Květy vlčího máku kvetou krátce, což přispívá k jeho symbolice **pomíjivosti a krátkosti života**. Jeho drobná semena jsou nesmírně plodná, což umožňuje rostlině rychle se rozšířit na otevřených plochách, zejména na polích a loukách.

VLČÍ MÁK V HISTORII

Vlčí mák má bohatou historii, která sahá až do starověkých civilizací. V Egyptě byl považován za symbol znovuzrození a používal se při pohřebních rituálech. Řekové a Římané spojovali vlčí mák s bohy spánku a klidu, jako byl Hypnos a Thanatos, božstva spánku a smrti. Tato květina často doprovázela pohřební rituály jako symbol klidného přechodu do posmrtného života.

Význam vlčího máku výrazně vzrostl během 1. světové války, kdy se stal symbolem padlých vojáků. Po krvavých bitvách v Evropě se vlčí máky začaly objevovat na zdevastovaných polích, zejména ve Flandrech. Po vydání básně „Na flanderských polích“ od Johna McCrae se stal symbolem vzpomínek na padlé vojáky a dodnes je používán jako připomínka obětí válek během Dne příměří (11. listopadu). Červený vlčí mák symbolizuje krev a oběť, zatímco bílý vlčí mák představuje mír.

SYMBOLIKA VLČÍHO MÁKU

Vlčí mák má v květomluvě několik základních významů:

- **Památka a vzpomínka:** Červený vlčí mák je dnes především symbolem vzpomínky na padlé vojáky. Každoročně 11. listopadu, na Den příměří, lidé nosí červené máky jako symbol úcty k těm, kteří položili život ve válce.
- **Smrt a spánek:** Díky spojení s bohy spánku a smrti představuje vlčí mák klid a mír, které následují po životě. Jeho narkotické vlastnosti byly známy už ve starověku, kdy se používal k navození spánku a úlevy od bolesti.
- **Naděje a obnova:** Navzdory své spojitosti se smrtí symbolizuje vlčí mák také nový život. Když se začal objevovat na válečných polích, stal se symbolem toho, že i po tragédiích může život znovu vzkvétat.

BARVY VLČÍHO MÁKU A JEJICH SPECIFICKÝ VÝZNAM

Barva vlčího máku má také vliv na jeho symboliku:

Červený vlčí mák: Nejčastěji spojován se vzpomínkami na padlé vojáky, červený vlčí mák nese také význam lásky, která je protkána smutkem a ztrátou.

Bílý vlčí mák: Symbolizuje mír a používá se jako alternativa červeného máku pro ty, kteří se zaměřují na mír a mírové řešení konfliktů.

Žlutý vlčí mák: Symbol bohatství, úspěchu a kreativity, často spojován s novými začátky a inspirací.

Růžový vlčí mák: Méně běžný, jemnějším způsobem symbolizuje citlivost, lásku a vděčnost.

Oranžový vlčí mák: Představuje vitalitu a energii, je často spojen s nadšením a kreativními procesy.

Fialový vlčí mák: Nejběžněji se používá pro symboliku smutku a vzpomínky, ale také duchovní transformace.

DUCHOVNÍ VÝZNAM VLČÍHO MÁKU

Vlčí mák má hluboký význam i v duchovním světě. V mystických a duchovních praktikách je považován za symbol **transformace** a **léčení**. Tato květina pomáhá lidem při duchovních změnách, kdy musí nechat odejít staré návyky a přijmout nové možnosti.

V meditaci a rituálech se vlčí mák používá jako nástroj pro dosažení klidu a míru, a také jako symbol přijetí životních změn. Připomíná nám, že smrt není konec, ale přirozená součást cyklu života, což pomáhá při zvládání smutku a přechodových období. Vlčí mák je tak často součástí rituálů, které se zaměřují na uzdravení starých ran a otevírání nových životních kapitol.

VLČÍ MÁK V LITERATUŘE A UMĚNÍ

Vlčí mák se stal častým námětem v umění a literatuře. Symbolizuje **pomíjivost života, krásu a vzpomínky**. Umělci i básníci využívají jeho výrazné barvy a křehkost k vyjádření emocí, jako je smutek, nostalgie, ale i naděje a regenerace.

LÉČIVÉ VLASTNOTI VLČÍHO MÁKU

Vlčí mák má dlouhou tradici v lidovém léčitelství. Jeho okvětní lístky byly používány k výrobě sirupů proti kašli a zklidňujících čajů, které pomáhaly při nervozitě a úzkosti. I když nemá stejné narkotické účinky jako opiový mák, jeho látky mají jemné sedativní účinky, které mohou pomoci při nespavosti nebo stresu.

Léčivý čaj z vlčího máku se často používá ke zklidnění nervového systému a přináší klidný spánek. Je také známý pro své mírné analgetické vlastnosti, které pomáhají zmírnit bolesti hlavy nebo menstruační bolesti.

KULINÁŘSKÉ VYUŽITÍ VLČÍHO MÁKU

I když není vlčí mák primárně známý pro své kulinářské využití, jeho semena jsou jedlá. Semena vlčího máku obsahují **omega-**

6 mastné kyseliny, zejména **linolovou kyselinu**. Omega-6 mastné kyseliny jsou důležité pro zdraví kůže, imunitní funkce a regulaci zánětů v těle. Kromě toho semena obsahují i omega-9 mastné kyseliny, které jsou prospěšné pro srdce a cévy. V některých částech světa se semena vlčího máku používají jako zdroj přírodního oleje.

Dále semena obsahují:

- **Bílkoviny** – Semena vlčího máku mají poměrně vysoký obsah bílkovin, což je přínosné pro stavbu svalů a celkovou tělesnou regeneraci.
- **Vlákninu** – Pomáhá podpořit zdravé trávení a správnou funkci střev.
- **Minerály:**
 - **Vápník** – Přispívá ke zdraví kostí a zubů.
 - **Železo** – Důležité pro tvorbu červených krvinek a přenos kyslíku v těle.
 - **Zinek** – Posiluje imunitní systém a podporuje hojení ran.
 - **Hořčík** – Pomáhá udržovat správnou funkci svalů a nervů.
- **Vitamíny skupiny B** – Semena obsahují vitamíny B1, B2 a B3, které podporují energetický metabolismus a zdravou nervovou soustavu.

- **Antioxidanty** – Semena obsahují různé sloučeniny, které chrání buňky před oxidačním stresem a mohou působit preventivně proti zánětům.

MAGICKÉ POUŽITÍ

V lidové magii se vlčí mák často používá v ochranných kouzlech a rituálech pro klid a mír. Lidé věřili, že mák dokáže ochránit spánek a duši před negativními vlivy. Lístky vlčího máku se vkládaly pod polštář, aby přinesly klidný spánek a odháněly noční můry. Jeho ochranné vlastnosti byly ceněny při duchovních cestách a přechodech, protože vlčí mák pomáhal duši nalézt klid a ochranu.

EKOLOGICKÝ VÝZNAM

Vlčí mák hraje důležitou roli i v ekologii, protože poskytuje potravu pro **opylovače**, jako jsou včely a motýli. Jeho květy produkují velké množství pylu, což přispívá k podpoře biodiverzity. Díky své schopnosti růst i v nepříznivých podmínkách může vlčí mák pomoci při **regeneraci narušených půd**.

INVAZIVNÍ CHARAKTER VLČÍHO MÁKU

Navzdory své kráse a symbolickému významu má vlčí mák i svou temnější stránku. V některých oblastech může být považován za **invazivní rostlinu**, která rychle kolonizuje

otevřené prostory a vytlačuje jiné druhy rostlin. To může způsobit problémy, zejména v zemědělství, kde narušuje původní vegetaci.

ZÁVĚR

Vlčí mák je fascinující květina s bohatou symbolikou, která zahrnuje **vzpomínky, smrt, duchovní růst**, ale i **léčivé vlastnosti** a význam pro ekosystém. Jeho **krása a křehkost** z něj činí nejen vizuálně přitažlivou květinu, ale i hluboce významnou součást historie, umění a lidové kultury. Ať už v květomluvě, literatuře nebo na poli duchovním, vlčí mák zůstává symbolem, který dodnes inspiruje a fascinuje lidi po celém světě.

UKONČENÍ SMLOUVY NA NOVOSTAVBU DOMOVA SENIORŮ

Město Ústí nad Orlicí touto tiskovou zprávou reaguje na nestandardní právní kroky zhotovitele stavby a na četné dotazy veřejnosti ve snaze předejít šíření nepravdivých informací.

Na stavbě nového pavilonu domova pro seniory v Ústí nad Orlicí nastaly závažné komplikace, které vyústily v rozhodnutí o rozvázání spolupráce města se zhotovitelem. Odstoupení od smlouvy schválilo na svém jednání zastupitelstvo. Na tuto investiční akci byla uzavřena smlouva o dílo se společnostmi BBP Stavby s.r.o. Praha a BYSTRON Group a.s. Ostrava. Hodnota zakázky činí 208 milionů korun včetně DPH. Městu na tento projekt byla přidělena 80milionová dotace Ministerstva práce a sociálních věcí z Národního plánu obnovy.

Problémy už po zahájení stavby

Stavba byla zahájena v prosinci loňského roku. Zhotovitel podpisem smlouvy potvrdil souhlas se všemi podmínkami stanovenými ve výběrovém řízení a musel si tak být vědom celé řady svých smluvních povinností. V únoru 2025 začal zhotovitel zpochybňovat správnost projektové dokumentace a harmonogram výstavby. Zhotovitel současně porušoval základní

smluvní povinnosti, např. stavbu neřídil oprávněný stavbyvedoucí, stavební deník nebyl veden v souladu se smlouvou, aj. Přestože vedení města hledalo konstruktivní řešení, došlo ze strany zhotovitele ke zpoždění v plnění druhého milníku, kterým bylo dokončení stavebních úprav stávajícího pavilonu B včetně výstavby nového evakuačního výtahu.

Požadavky na navýšení ceny a prodloužení

V průběhu března a dubna vznášel zhotovitel své požadavky na navýšení ceny o téměř 11 milionů korun a prodloužení termínu dokončení o 14 měsíců. Vedení města tyto požadavky vyhodnotilo na základě odborných konzultací s autorským a technickým dozorem jako neoprávněné a vůči zhotoviteli uplatnilo smluvní pokutu za nesplnění stanoveného milníku a za porušování dalších sjednaných povinností. Město argumentaci o chybě v projektu jednoznačně odmítlo a požadavek neakceptovalo. Projektová dokumentace nebyla ze strany zhotovitele v rámci výběrového řízení ani před zahájením stavebních prací reklamována, ani zpochybněna.

Odstoupení zhotovitele a reakce města

Jednání probíhala také prostřednictvím právních zástupců obou smluvních stran, avšak bez dosažení dohody. Koncem května zhotovitel jednostranně odstoupil od smlouvy a následně opustil staveniště. „Město považuje tento krok za neoprávněný a nadále trvalo na plnění uzavřené smlouvy. Orgány města byly o celé

záležitosti průběžně informovány. Na základě předložených podkladů bylo konstatováno, že zhotovitel neplnil řádně své smluvní povinnosti, jeho požadavky byly nedůvodné a další spolupráce nebyla možná. Navíc, zhotovitel dal jednoznačně najevo, že v plnění smlouvy nehodlá pokračovat. Zastupitelstvo proto schválilo odstoupení od smlouvy a město bude vůči zhotoviteli uplatňovat veškeré vzniklé škody,“ uvedl starosta města Petr Hájek. „Z dotace naše město prozatím nečerpalo žádné finanční prostředky. Zároveň byla v prospěch města vyplacena bankovní záruka ve výši 5,5 milionu korun, kterou zhotovitel zajišťoval řádné provedení díla a plnění svých povinností. Současně bude městem uplatněn jednostranný zápočet ve výši 1,2 milionu korun bez DPH. V celkovém součtu byly zhotoviteli proplaceny faktury ve výši 7,3 milionu korun bez DPH,“ upřesnil starosta Hájek.

Další kroky města

O mimořádné a komplikované situaci bylo informováno příslušné ministerstvo. „Město bude žádat o změnu termínu dokončení realizace novostavby domova pro seniory. Pokud se nepodaří dohodnout s poskytovatelem dotace prodloužení termínu, či pokud bude dokončení díla bránit jakákoliv právní překážka, pak bude město připravovat alternativní řešení s cílem úspěšně dokončit tento důležitý projekt,“ uzavřel danou problematiku starosta města.

TRÉNUJEME PAMĚŤ

1. Jaké číslo se jen zvyšuje a nikdy nesnižuje?
2. Jak věděl fotbalový fanoušek, že skóre na začátku zápasu bude 0:0?
3. Když si koupíš kohouta a předpokládáš, že bude snášet 3 vejce za den, kolik vajec snese za 2 týdny?
4. Sedlák má 17 ovcí a všechny kromě devíti prodá. Kolik ovcí mu zůstane?
5. Co váží víc, kilogram železa nebo kilogram peří?
6. Pokud 6 lidí postavilo stodolu za 9 hodin, kolik hodin bude trvat 12 lidem postavit přesně tu samou stodolu?
7. Na stole leží 4 jablka. Tři z nich si vezmeš. Kolik jablek ti zůstane?
8. Pokud tucet vajec stojí 12 korun, kolik vajec si koupíš za 100 korun?
9. Které číslo následuje v této řadě: 7645, 5764, 4576?
10. Co musíme rozbít předtím, než to používáme?
11. Babička, dvě matky a dvě dcery šli spolu do divadla. Kolik vstupenek si musely pořídit?
12. Co má krk, ale nemá hlavu?
13. Vlak má délku 150 metrů a pohybuje se rychlostí 150 metrů za minutu. Jak dlouho mu bude trvat, než projede 150 metrů dlouhým tunelem?

14. Co je jen tvé, ale všichni to používají?

15. Přidám pět k devíti a dostanu dvě. Jak je to možné?

Správné odpovědi:

1. Tvůj věk; **2.** Zápas vždy začíná stavem 0:0; **3.** 0, protože kohout vejce nesnáší; **4.** 9; **5.** Obě váží stejně; **6.** 0, neboť stodola už stojí; **7.** 3; **8.** 100; **9.** 6457 – poslední z číslic se vždy posune na začátek; **10.** Vejce; **11.** 3, neboť babička je zároveň i matkou a matka je zároveň dcerou; **12.** Láhev; **13.** 2 minuty; **14.** Tvé jméno; **15.** Počítám hodiny

SMĚJEME SE

Pepíček sedí ve vlaku a pobrukuje si: „Průvodčí je vůl!“

Přijde k němu průvodčí a povídá: „Ještě jednou to řekneš a vyhodím ti kufr z okna!“

Pepíček si ho nevšímá a dál si pobrukuje: „Průvodčí je vůl, průvodčí je vůl.“ Přijde k němu našťavaný průvodčí a vyhodí mu ten kufr z okna. Pepíček mu odpoví: „Průvodčí je vůl, ten kufr nebyl můj!“

.....
Malý bráška se kouká na bříško své starší sestry a ptá se: „Co to máš?“

„Miminko“, odpoví sestra.

„A máš ho ráda?“, ptá se bráška.

„Jistě.“

„Tak proč jsi ho snědla?“

.....
Policista zastaví řidiče a povídá mu: „Pane řidič, vystupte si, budete foukat.“

Řidič odpoví: „Jistě, a kde vás to bolí?“

.....
Manžel přijde domů a říká manželce: „Věděl jsem, že bys nechtěla jít do divadla v těch starých šatech.“

„To jsi hodný, žes mi koupil nové.“

„Nee, koupil jsem jen jeden lístek.“

JAK JSME SE MĚLI V ČERVNU

Uspořádali jsme oblíbené
bramborákové hody a vyrazili
jsme na výlet. Naším cílem
byl zámek Kostelec nad
Orlicí. Moc jsme si to užili.

Nechyběl ani oblíbený Den námořníků.

Zdroje:

<https://www.ustinadorlici.cz/cs/udalosti/10884-ukonceni-smlouvy-na-novostavbu-domova-senioru?prehled=0>

<https://www.jaureart.cz/kvetomluva/kvetomluva-a-vlci-mak--symbolika--historie--duchovni-vyznam-a-lecive-vlastnosti/>

<https://www.alik.cz/v/vsechny/209>

<https://www.plotbase.cz/blog/75-logickych-hadanek-pro-deti-a-dospole>

<http://www.pranostika.cz/cervenec.html>

<http://www.pranostika.cz/srpen.html>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Ro%C5%A1kotovo_divadlo

<https://www.ustinadorlici.cz/cs/informujou/10160-revitalizace-parku-u-roskotova-divadla>

<https://www.oiktv.cz/zpravy/revitalizace-parku-u-roskotova-divadla-v-usti-finisuje-otevreni-planovano-na-srpen/>

[https://www.google.com/search?client=firefox-b-](https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=100.+v%C3%BDro%C4%8D%C3%AD+Staro%C4%8Desk%C3%A9+pouti+v+%C3%9Ast%C3%AD+nad+Orlic%C3%AD)

[d&q=100.+v%C3%BDro%C4%8D%C3%AD+Staro%C4%8Desk%C3%A9+pouti+v+%C3%9Ast%C3%AD+nad+Orlic%C3%AD](https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=100.+v%C3%BDro%C4%8D%C3%AD+Staro%C4%8Desk%C3%A9+pouti+v+%C3%9Ast%C3%AD+nad+Orlic%C3%AD)

